

Az új épületenergetikai számítás aktuális kérdései

Baumann Mihály

Pécsi Tudományegyetem
Épületgépészeti Tanszék

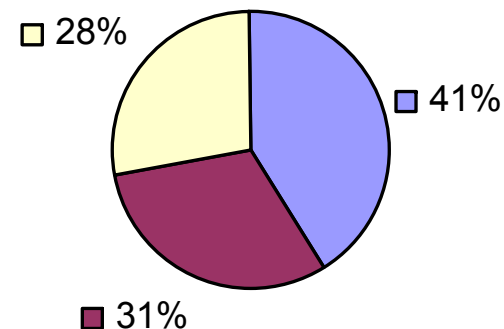

Épületenergetikai direktíva

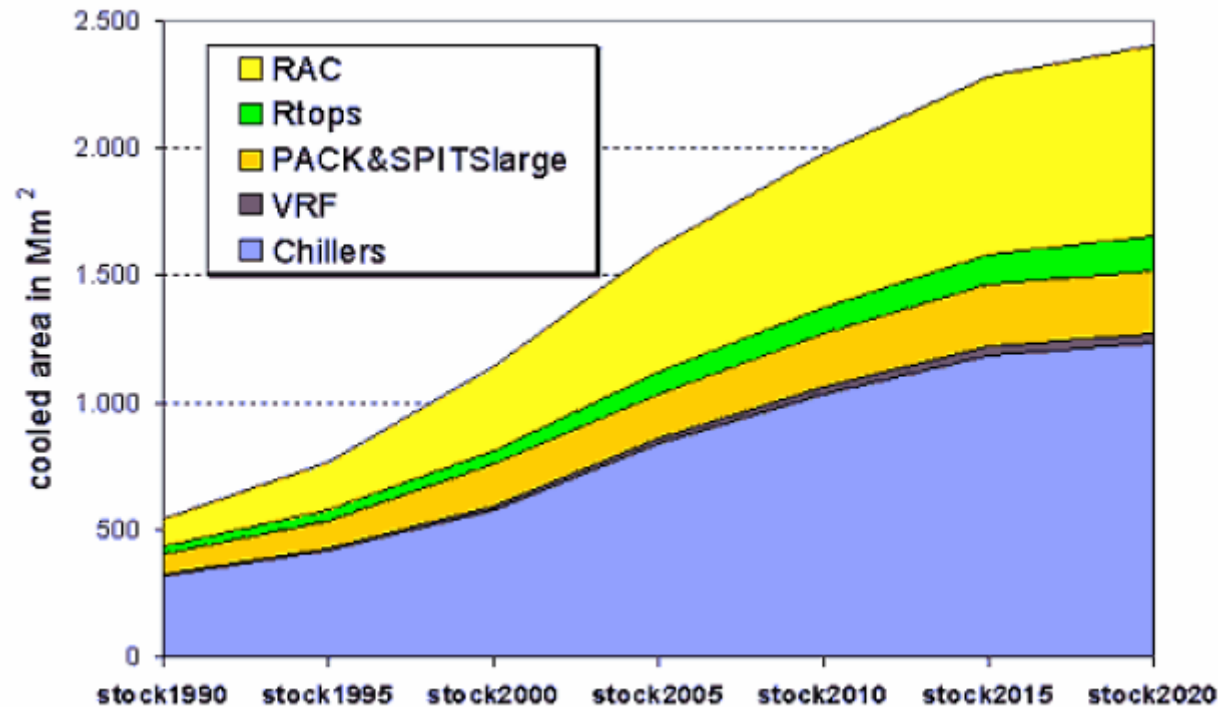
- 2002/91/EC
- Hatályba lépés: 2003. január 4.
- Bevezetési határidő az egyes tagállamokban: 2006. január 4.
- Energia megtakarítási lehetőség: 22% 2010-ig
- Megtérülési idő: < 8 év

Energiafelhasználás

41 % Épületek
31 % Közlekedés
28 % Ipar

Klímatizálható területek Európában

Source: Energy Efficiency and Certification of Central Air Conditioners" (EECCAC)

Célkitűzés

Jobb belső környezet kevesebb energiával !

2002/91/EC

- A Direktíva a szabályozás elvét, hatályát tartalmazza, az energiatakarékosság szükségességét fogalmazza meg, de nem ír elő konkrét követelményeket.
- A tagországoknak maguknak kell az alapelvekkel összhangban lévő, saját adottságaiknak, éghajlatuknak megfelelő szabályozási irataikat, konkrét követelményeiket megfogalmazniuk.

Mi az, amit a Direktíva előír?

- **Új szabályozás**

(számítási módszer és követelményrendszer)

- Felújításokra is kiterjedő követelményrendszer
- Megújuló energia felhasználás, kapcsolt energiatermelés favorizálása

- **Épületek energetikai minőségtanúsítása**

(új épületek használatbavétele, meglévők tulajdonos/bérlő változása esetén)

- Tanúsítói jogosítványok feltételeinek szabályozása
- Minőségtanúsítás közzététele középületekben

Mi az, amit a Direktíva előír?

- **Kazánok rendszeres energetikai felülvizsgálata**
(20 kW felett, 2-4 éves gyakorisággal)
  - 15 évnél régebbi hőtermelővel üzemelő fűtési rendszerek egyszeri felülvizsgálata
- **Klímaberendezések rendszeres energetikai felülvizsgálata**
(12 kW felett, 2-4 éves gyakorisággal)

Magyarországi helyzet

- Számítási módszer új illetve meglévő épületek esetében

5134

MAGYAR KÖZLÖNY

2006/62. szám

**A tárca nélküli miniszter
7/2006. (V. 24.) TNM
rendelete**

**az épületek energetikai jellemzőinek
meghatározásáról**

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. §-a (2) bekezdésének h) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

épület hőszigetelőképességét, épületszerkezeti és más műszaki tulajdonságait; az épületgépészeti berendezések és rendszerek jellemzőit, a felhasznált energia fajtáját, az előírt beltéri légállapot követelményeiből származó energiaigényt, továbbá a sajátenergia-előállítást;

3. *hővel kapcsolt villamosenergia-termelés*: az elsődleges tüzelőanyagok egyidejű átalakítása mechanikus vagy villamos és hőenergiává, az energiahatékonyság bizonyos minőségi feltételeinek teljesítése mellett (a továbbiakban: KHV);

4. *jelentős mértékű felújítás*: ahol a felújítás összköltsége meghaladja az épület külön jogszabály¹ szerinti értékének 25%-át.

„Integrált” energiamérleg

A szabályozás lényege: „integrált” energiamérlegre vonatkozik, amely tartalmazza

- a fűtés és a légtechnika termikus fogyasztását,
- a nyereségáramok hasznosított hányadát,
- a ventilátorok, szivattyúk energiafogyasztását,
- a használati melegvíztermelés energiafogyasztását,
- a világítás energiafogyasztását,
(ez utóbbit lakóépületek esetében nem)
- az aktív szoláris és fotovoltaikus rendszerekből származó nyereséget,
- a kapcsolt energiatermelésből származó nyereséget valamennyi tételt **primer energiahordozóra** átszámítva.

A szabályozás három szintje

- az összesített primer energiafogyasztás ne legyen nagyobb, mint X kWh/m²év
- ezen belül az épület fajlagos hőveszteségtényezője ne legyen nagyobb, mint Y W/m³K
- az egyes határoló- és nyílászáró szerkezetek hőátbocsátási tényezője ne haladja meg az adott szerkezetre előírt határértéket

A szabályozás három szintje

Hagyományok

1979: térelhatároló szerkezetek: k_{fal} , $k_{\text{tető}}$, k_{ablak}

1985: térelhatároló szerkezetek: k_{fal} , $k_{\text{tető}}$, k_{ablak} , $k_{\text{átlag}}$

1991: épület, $k_{\text{átlag}}$ ill. fajlagos hőveszteségtényező

2006: épület és gépészet együtt, összesített energetikai jellemző

A szabályozás három szintje

- Épületek tervezett élettartama akár több száz év, a gépészeti rendszereké 20-30 év
- Épülettervezés folyamata
- Szigetelőanyag gyártó lobby

Szerkezetek előírt U-értéke

Épülethatároló szerkezet	A hőátbocsátási tényező követelményértéke U (W/m ² K)
Külső fal	0,45
Lapostető	0,25
Padlásfödém	0,30
Fűtött tetőteret határoló szerkezetek	0,25
Alsó zárófödém árkád felett	0,25
Alsó zárófödém fűtetlen pince felett	0,50
Homlokzati üvegezett nyílászáró (fa vagy PVC keretszerkezettel)	1,60
Homlokzati üvegezett nyílászáró (fém keretszerkezettel)	2,00
Homlokzati üvegezett nyílászáró, ha névleges felülete kisebb, mint 0,5 m ²	2,50
Homlokzati üvegfal	1,50
Tetőfelülvilágító	2,50
Tetősík ablak	1,70
Homlokzati üvegezetlen kapu	3,00
Homlokzati, vagy fűtött és fűtetlen terek közötti ajtó	1,80
Fűtött és fűtetlen terek közötti fal	0,50
Szomszédos fűtött épületek közötti fal	1,50
Talajjal érintkező fal 0 és -1 m között	0,45
Talajon fekvő padló a kerület mentén 1,5 m széles sávban (a lábazon elhelyezett azonos ellenállású hőszigeteléssel helyettesíthető)	0,50

Fajlagos hővesztésgtényező

$A/V \leq 0,3$	$q_m = 0,2$	W/m^3K
$0,3 \leq A/V \leq 1,3$	$q_m = 0,086 + 0,38 (\Sigma A/V)$	W/m^3K
$A/V \geq 1,3$	$q_m = 0,58$	W/m^3K

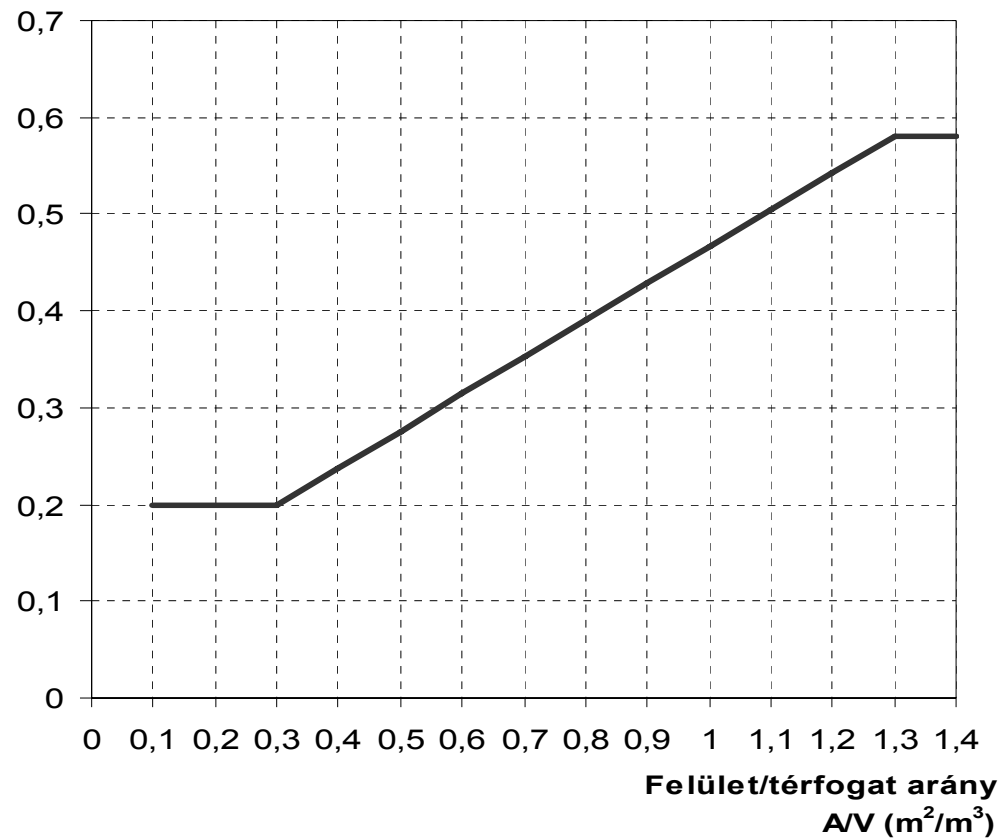
Ahol:

ΣA = az épülethatároló szerkezetek összfelülete

V = fűtött épülettérfogat (fűtött légtérfogat)

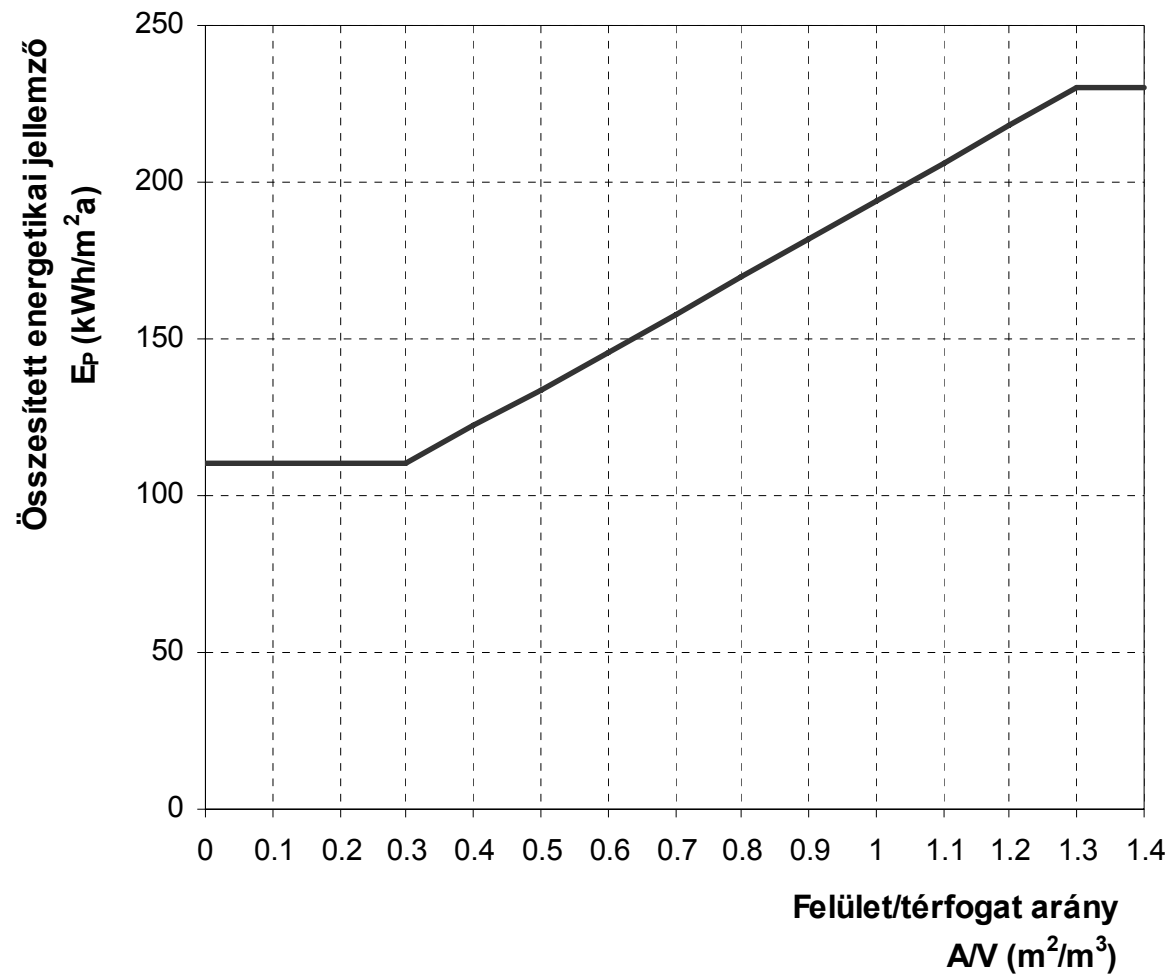
Fajlagos hővesztégtényező

Fajlagos
hővesztés-
tényező
 q_m ($\text{W}/\text{m}^3\text{K}$)

Összesített energetikai jellemző

Összesített energetikai jellemző

Követelmények funkció szerint

- **Lakó és szállásjellegű épületek**
- **Irodaépületek**
- **Oktatási épületek**
- **Egyéb funkciójú épületek**

Magyarországi helyzet

- **Épületek energetikai minőségtanúsítása**

Kormányrendelet készül

- **Ki végezheti ezt a tevékenységet?**
- **Milyen esetekben kell elvégezni?**

Egyéb funkciójú épület tanúsítása

Mi a vonatkoztatási szint?

Referencia épület:

- **fajlagos hőveszteségtényező éppen a követelményértékkel egyező**
- **gépészeti rendszerek:**
  - tényadatok
  - standard minőség

Magyarországi helyzet

- **Kazánok rendszeres energetikai felülvizsgálata**
- **Légkondicionáló rendszerek rendszeres felülvizsgálata**
Kormányrendelet készül

Magyarországi helyzet

Kazánok és fűtési rendszerek követelményei:

- 20 kW felett csak alacsony hőmérsékletű vagy kondenzációs kazán alkalmazható
- új fűtési rendszer – időjárásfüggő központi szabályozás + időprogramozás
- új fűtési rendszer – helyiségenkénti automatikus szabályozhatóság

Magyarországi helyzet

Légkondicionáló rendszerek követelményei:

- külső hőmérséklet – helyiség hőmérséklet
 $\Delta t \leq 6 \text{ K}$
- $V > 500 \text{ m}^3/\text{h}$ külső levegő esetén
hővisszanyerő berendezést kell alkalmazni
- ventilátor hatásfoka min a max – 10 %
- légkezelők homloksebessége $< 2,5 \text{ m/s}$

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**

